

BILDANDE AV NATURRESERVATET ÖJERSBYN, ÅRJÄNGS KOMMUN

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Naturreservatets namn ska vara Naturreservatet Öjersbyn.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 2, för naturreservatets långsiktiga vård.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar och andra ingående naturtyper samt dess orörda karaktär och ekosystem ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skogsmark, myr och övriga naturtyper med dess flora och fauna i huvudsak utvecklas fritt genom intern dynamik. Utvecklingsmark återställs till naturskog som därefter lämnas att utvecklas fritt genom intern dynamik. Lämpliga åtgärder ska vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp. Exploatering och arbetsföretag i området förhindras. Spontan skogsbrand i området släpps till den grad säkerhetsaspekterna kan tillåta. Områdets orördhet, naturvärden och vildmarkskaraktär understryks genom att fordonstrafik förbjuds.

Skälen för beslutet

Det prioriterade bevarandevärdet för området är naturskog med riklig förekomst av död ved och gamla träd. Skogsbruksåtgärder utgör hot mot områdets värden.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden:

Det är förbjudet att

1. avverka träd och buskar eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. schakta, tippa, gräva, borra, spränga, anordna upplag eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
3. i vattenområden dämma, vidta vattenreglering, fylla, påla, rensa, bortleda vatten samt vidta andra åtgärder som kan förändra vattnets djup eller läge,
4. anlägga ledning i mark, luft eller vatten,
5. utföra dikning eller markavvattnande åtgärd,
6. rensa befintliga diken,
7. uppföra ny-, till- eller ombyggnad, annan anläggning eller anordning på mark eller i vatten,
8. använda eller sprida kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
10. inplantera främmande djur- eller växtarter,
11. framföra motordrivet fordon,
12. utföra viltvårdande åtgärder eller utfodra vilt.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet måste tåla:

1. röjning och utmärkning av reservatets yttergränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. anläggande, utmärkande och underhåll av led enligt karta, bilaga 3,
3. undersökningar av skogliga strukturer, djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive provtagning och nödvändig insamling av bestämningsmaterial,
4. uppsättande och underhåll av informationstavlor vid rastplats och vid reservatsgräns,
5. anläggande av rastplats med vindskydd för att underlätta för det rörliga friluftslivet,
6. fällning och ringbarkning av barrträd i syfte att öka lövandel i yngre skogsbestånd i sydvästra delen av reservatet, bilaga 3.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet:

Det är förbjudet att

1. samla in eller skada ryggradslösa djur,
2. gräva upp kärlväxter eller samla in mossor, lavar och vedsvampar,
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd, stående och omkullfallna träd samt buskar,
4. framföra motordrivet fordon,
5. skada eller ta bort naturföremål eller ytbildning eller skada marktäcket,
6. snitsla spår, anordna orienteringskontroller eller anordna tävlingar,
7. sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande anordning,
8. utan länsstyrelsens tillstånd i näringssyfte organiserat utnyttja området, samt för skolor och institutioner att regelmässigt utnyttja området för att utföra vetenskapliga eller andra undersökningar.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna under A och C ovan gäller inte för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren anlitar, vid genomförande av de åtgärder som framgår under B, och som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet
- b) Länsstyrelsen, eller av Länsstyrelsen utsedd uppdragstagare, att i uppföljnings- eller miljöövervakningssyfte utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av organismer inom naturreservatet,
- c) markering och underhåll av riksgräns,
- d) transport av fällt större vilt (älg, hjort, vildsvin, björn) med terrängskoter från området enligt terrängkörningsförordningen (1978:594 1§) i samband med den jakt som är tillåten i reservatet. Vid körning i terräng ska särskild försiktighet iaktas för att undvika skador på mark och vegetation.
- e) röjning av uppväxande sly eller kvistning för underhåll av jaktpass. Med sly avses träd med upp till 7 cm i stamdiameter vid roten.
- f) kalkning som ingår i biologisk återställning av sjöar och vattendrag enligt den regionala åtgärdsplanen för kalkningsverksamheten i Värmland.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

Under 1990-talet genomförde Skogsstyrelsen en landsomfattande inventering av nyckelbiotoper på småskogsbrukets marker. Arbetet med ett långsiktigt bevarande av de skogliga naturvärdena vid Öjersbyn påbörjades i samband med att en utredning om en ny skogsbilväg genom området genomfördes i slutet av 1990-talet. Då aktualiserades skydd av två ur naturvärdessynpunkt viktiga områden, varav Öjersbyn är det ena och det redan bildade naturreservatet Låssbyn är det andra.

Synpunkter på förslaget till beslut

Jägareförbundet Mitt motsäger sig förbudet att jaga järpe och tjäder inom naturreservatet Öjersbyn med motiveringen att förbudet behövs inte för att uppnå syftet med reservatet.

Västra Fågelviks viltvårdsområde anser att det inte är acceptabelt att förbjuda jakt mot tjäder och järpe. Detta med hänvisning att förbudet har alldeles för stor påverkan på jakten samt att tjäder och järpe inte är utrotningshotade djur. Föreningen anser vidare att ytterligare viltarter, så som rådjur och varg, ska omfattas av undantaget för transport av fällt större vilt. Föreningen anser även att under undantaget e) ska ordet befintliga tas bort.

Delägare i Johan Christofferssons dödsbo anser att det inte är acceptabelt att förbjuda jakt på tjäder och järpe inom området. Detta med hänvisning att förbudet har alldeles för stor påverkan på jakten samt att tjäder och järpe inte är utrotningshotade djur.

Länsstyrelsens bemötande av inkomna synpunkter

Ungefär hälften av landarealen för Naturreservatet Öjersbyn ägs av staten. För de resterande markerna har intrångsavtal tecknats med markägare. I varje intrångsavtal finns förslag till föreskrifter som värderingen och därmed ersättningen baseras på bland annat finns föreskriften om förbud mot jakt på tjäder och järpe. Genom att markägaren har skrivit på avtalet har markägaren godkänt ersättningen, och därmed även föreskrifterna. Länsstyrelsen håller dock med Jägareförbundet om att förbudet mot att jaga tjäder och järpe inte behövs för att uppnå reservatets syfte. Länsstyrelsen tar bort förbudet mot att jaga tjäder och järpe inom Naturreservatet Öjersbyn.

Vad gäller undantaget för röjning av uppväxande sly eller kvistning för underhåll av befintliga jaktpass, så kan ordet befintliga tas bort utan att det ändrar meningen med undantaget. Underhåll gäller ändå bara för jaktpass som redan finns och anläggande av nya inryms inte i undantaget. Vid revidering av undantaget har Länsstyrelsen också specificerat noggrannare vad avses med sly.

Vad gäller undantaget om transport av fällt större vilt, så håller Länsstyrelsen fast vid sin bedömning att endast de nämnda viltarterna kan transporteras från naturreservatet med en terrängskoter. Detta för att minimera terrängkörning i reservatet och därmed skador på markvegetation.

Länsstyrelsens bedömning

Genom en reservatsbildning vid Öjersbyn bevaras ett stort sammanhängande naturskogsområde med mycket höga naturvärden, som inte är att betrakta som normal produktionsskog och därför inte heller bör skötas som en sådan. Större virkesuttag, avverkning för vägdragning eller uppförande av nya byggnader, bortstädning av vindfällan och döende träd och så vidare skulle medföra både minskning av antalet och geografisk utglesning av viktiga

livsmiljöer. Detta skulle sannolikt också medföra uppsplittring av området med större genomblåsning och uttorkning som följd. Som området ser ut nu med sammanhängande skogliga bestånd och flera partier med likartad miljö i olika delar av området ger det populationer av sällsynta och hotade arter både större möjligheter att på sikt överleva i reservatet och ökade möjligheter att sprida sig till andra delar av reservatet med lämpliga livsmiljöer. Flera av de sällsynta arter som finns i området är också beroende av en hög och jämn luftfuktighet. Avverkningar eller utglesningar leder ofelbart till ökad uttorkningsrisk varvid dessa känsliga arter riskeras. För att områdets naturvärden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden skulle skadas. Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är ett mycket skyddsvärt område vars naturkvalitéer och besöksvärde endast kan säkerställas genom att det undantags från skogsbruk och arbetsföretag som påverkar mark, flora och fauna. Länsstyrelsen har bedömt att området därför bör förklaras som naturreservat.

Som naturreservat kommer området att skötas med som enda syften att gynna naturvärdena och att tillgängliggöra området för det rörliga friluftslivet. Naturvårdande åtgärder utförs för att skapa utökade livsmiljöer för de hårt trängda skogslevande arter som har en fristad i området.

Vid allmänhetens besök i området är upplevelsen till stor del beroende av stillhet och relativ orördhet; det ger tid för ostörd kontemplation över syn- och hörseltryck. Motorljud och andra störningar som hör till det vanliga samhällslivet undviks genom flera av föreskrifterna.

Bildandet av naturreservatet Öjersbyn är en del i Länsstyrelsens arbete med miljökvalitetsmålen "Levande skogar" samt "Ett rikt växt- och djurliv". Beslutet följer nationella och regionala riktlinjer och strategier för prioritering av naturreservatsskydd, vilka bygger på Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden.

Beslutet bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Ingen kommunal detaljplan eller områdesbestämmelse enligt plan- och bygglagen finns som berör området. Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Sveriges geologiska undersökning (SGU).

Länsstyrelsen bedömer att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. Om detta inte görs går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

Länsstyrelsen i Värmlands län är förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bl.a. att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas orörda.

Enligt 3 kap. 9 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor har, efter en eventuell brand, ägaren eller nyttjanderättshavaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Behövs bevakning med hänsyn till risken för ny brand men kommer bevakningen inte till stånd, får räddningsledaren utföra bevakningen på ägarens eller nyttjanderättshavarens bekostnad.

För vetenskapliga undersökningar som innebär någon form av markering, fällfångst eller annan åverkan, kan länsstyrelsen ge tillstånd som innebär avsteg från föreskrifterna ovan, under förutsättning att denna åverkan inte annat än alldeles obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara. Observera dock att insamling av vissa arter även kan vara reglerad i artskyddsförordningen (2007:845).

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön.

Kungörelse sker i länsstyrelsens författningssamling samt i lokaltidningen.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn	Naturreservatet Öjersbyn
NVR-id	2041805
Kommun	Årjäng
Församling	Västra Fågelvik
Lägesbeskrivning	8 km sydväst om Töcksfors tätort
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)	X: 317155, Y: 6593627
Kartblad	Topografiska kartan 65D NV
Ekonomiska kartan	65D 9bSO
Naturgeografisk region	21a Dalslands kuperade skogslandskap 28b kuperad sydlig boreal
Huvudsaklig objektkategori	Skog av särskilt värde för flora och fauna
IUCN-kategori	Strikt naturreservat (Strict Nature Reserve)
Fastigheter	Öjersbyn 1:71, 1:91, 1:95, 1:96, 1:97, 1:101, 1:102
Ägarkategorier	Enskilda och staten
Fastighetsanknutna rättigheter som reservatet berör	Öjersbyn S:1 och S:4.
Areal	144,45 ha
Naturtyper (enligt KNAS*)	Tallskog 57,6 ha Granskog 10,7 ha Barrblandskog 19,6 ha Barrsumpskog 5,7 ha Lövblandad barrskog 2,2 ha Triviallövskog 1,2 ha Lövsumpskog 1,6 ha Ungskog inklusive hyggen 40,5 ha Sumpskogsimpediment 0,3 ha Övriga skogsimpediment 0,8 ha Våtmark 4,1 ha Sjöar och vattendrag 0,2 ha Total areal 144,5 ha varav produktiv skogsmark 139,1 ha
Förvaltare av naturreservatet	Länsstyrelsen i Värmlands län

*arealer för markslag och naturtyper baseras på KNAS. Summan är en summering av de ingående delområdenas avrundade arealer. Avrundningen kan innebära att den sammanlagda KNAS-arealen inte är den samma som reservatets totala areal.

Beskrivning av området

Höjdryggen väster om Öjersbyn är ett område med stor förekomst av både nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt. Tillsammans med naturreservatet Låssbyn hör de till en värdetrakt för barrblandskog i den regionala strategin för långsiktigt skydd av skogsmark. Inom området finns många skogsbestånd med höga naturvärden, bland annat gammal granskog med varierande andel lövträd och gammal tallskog med inslag av lövträd.

De naturvärden som är kända från området i Öjersbyn idag är i huvudsak knutna till gammal naturskog med lång skoglig kontinuitet. Det finns gott om död ved samt en hel del lövträd som bryter dominansen av gran och tall. Utvecklingsmarken består huvudsakligen av ungskogar av barrträd, där man fortfarande kan se skiftesgränser, främst i östvästlig riktning, genom hela reservatet. Inom området har hittills noterats flera signalarter och några rödlistade arter. En längre områdesbeskrivning finns i bilaga 4.

Hur man överklagar

Beslut om naturreservat kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 5.

Landshövding Kenneth Johansson har fattat beslut i detta ärende. Naturvårdshandläggare Laura Hedberg har varit föredragande. I den slutliga handläggningen deltog också länsråd Johan Blom, verksamhetschef Torben Ericson, enhetschef Tomas Östlund och länsjurist Ulrika Forsman.

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Karta över B-föreskrifter
4. Områdesbeskrivning
5. Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Värmland

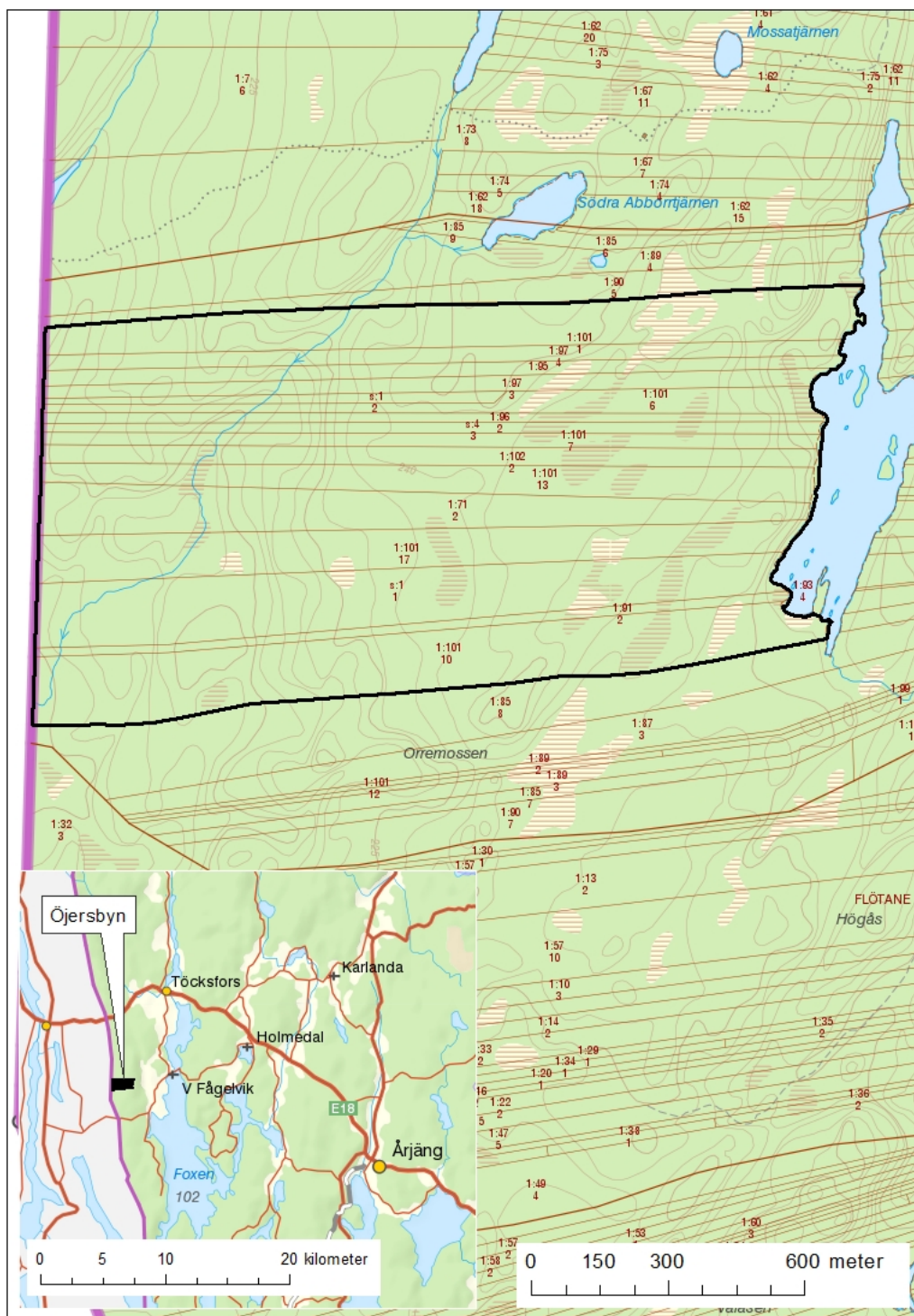
Naturvård
Laura Hedberg

BESLUTSKARTA

Datum
2017-02-14

Bilaga 1

Referens
511-6335-2011

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Beslutskarta för Naturreservatet Öjersbyn (heldragen svart linje)

Postadress: Länsstyrelsen Värmland, 651 86 KARLSTAD Besöksadress: Våxnäsgatan 5
Telefon: 010-224 70 00 (växel) Fax: 010-224 71 10 E-post: varmland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

Naturvård
Laura Hedberg

SKÖTSELPLAN

Datum
2017-02-14

Bilaga 2

Referens
511-6335-2011

Sida
1 (5)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET ÖJERSBYN, ÅRJÄNGS KOMMUN

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar och andra ingående naturtyper samt dess orörda karaktär och ekosystem ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skogsmark, myr och övriga naturtyper med dess flora och fauna i huvudsak utvecklas fritt genom intern dynamik. Utvecklingsmark återställs till naturskog som därefter lämnas att utvecklas fritt genom intern dynamik. Lämpliga åtgärder ska vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp. Exploatering och arbetsföretag i området förhindras. Spontan skogsbrand i området släpps till den grad säkerhetsaspekterna kan tillåta. Områdets orördhet, naturvärden och vildmarkskaraktär understryks genom att fordonstrafik förbjuds.

2. Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Området är i stort relativt orört vad det gäller skogsbruk. Vissa av de berörda skiftena som ingår i området har avverkats i ganska sen tid, men i övrigt har uttag av virke efter andra världskriget skett i mindre omfattning. Området ligger i ett glesbebyggt område, där skogsbruk har haft och har en viktig funktion för befolkningen.

3. Områdets bevarandevärden

Prioriterade bevarandevärden

Områdets prioriterade naturvärden är naturskog. De prioriterade strukturer är lågor, lodytor, olikåldriga skogsbestånd samt gamla grova träd. Prioriterade arter är stor aspticka, brunpudrad nållav, knärot, tretåig hackspett och gråspett.

Övriga bevarandevärden

- **Biologiska bevarandevärden**

Naturreservatet omfattar cirka 144 hektar och nästan 80 % av den totala arealen är värdekärna med flera arter knutna till gammal skogsmiljö. Hela området domineras av barrträd med inslag av lövträd. I den östra delen av området finns en brant som sluttar mot ett tjärn. Östra delen av området domineras av tallskog med mosaik av mindre våtmarker. Västra delen av området, som sluttar ned mot norska gränsen, är lite frodigare och domineras av granskog. Genom hela området löper mjuka och låga klippformationer. Området har stark naturskogskaraktär som tydligt kommer fram i skogens åldersammansättning med rikligt förekomst av gamla barrträd.

- **Kulturhistoriska bevarandevärden**

Det finns inga registrerade kulturhistoriska lämningar inom området.

- **Bevarandevärden för friluftsliv**

Området är relativt orört och avståndet till tätort och stora vägar är långt, vilket bidrar till områdets stillhet. I dagsläget finns inga anordningar för att underlätta friluftsliv.

4. Skötselområden

Skötselområde 1: Fri utveckling (cirka 130 ha)

Skötselområdets östra del är mager, talldominerad barrblandskog. Rundade och låga klippformationer löper genom hela området med mindre myrmarker emellan. Området gränsar mot Dammtjärnen i öster. Skötselområdet har nyckelbiotopklassade mindre områden i naturreservatets nordöstra del och bör i sin helhet betraktas som värdekärna.

Skötselområdets västra del är också barrblandskog men med en dominant andel gran. Inslag av lövträd består huvudsakligen av asp och björk. Terrängen är lite brantare än i andra delar av naturreservatet. Genom området i väst rinner en bäck som bidrar till högre luftfuktighet. Genom den västra delen löper också några skiftet där avverkningen har skett för flera årtionden sen. Området gränsar i väster mot den norska gränsen. Det finns en stor nyckelbiotop i norra delen samt andra, mindre nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt söderut.

Bevarandemål

I den östra delen ska talldominerad barrblandskog med inslag av lövträd bevaras. I den västra delen ska grandominerad barrblandskog med inslag av lövträd bevaras. Förekomst av lövträd bör vara riklig. Strukturer som död ved, torrträd och gamla grova träd ska förekomma i riklig omfattning. I området ska det finnas lämpliga livsmiljöer för stor aspticka, brunpudrad nållav, knärot, tretåig hackspett och gråspett. Naturlig hydrologi ska skyddas inom området från fysisk påverkan som har negativ inverkan på naturvärdena.

Åtgärder

Området ska tillåtas utvecklas fritt genom intern dynamik och lämnas utan åtgärder.

Skötselområde 2: Fällning och ringbarkning (cirka 14 ha)

Sydvästra delen av området utgörs av tät, yngre skog. Denna skog har tall- respektive grandminerade delar.

Bevarandemål

Målbilden är en flerskiktad barrblandskog med inslag av lövträd. Det ska även finnas rikligt med lågor och torrträd.

Åtgärder

Mindre öppna luckor på maximalt en till tre trähöjder i diameter ska skapas genom fällning och ringbarkning av barrträd som engångsåtgärd för att återställa beståndets naturskogskaraktär. Ungefär hälften av träden ska fällas per yta och hälften ska ringbarkas. Maximalt cirka 20 % av den totala ytan för skötselområdet ska åtgärdas. De fällda träden ska lämnas kvar som död ved. I övrigt ska området lämnas för fri utveckling och utan åtgärder.

Skötselområde 3: Friluftsliv, hela området

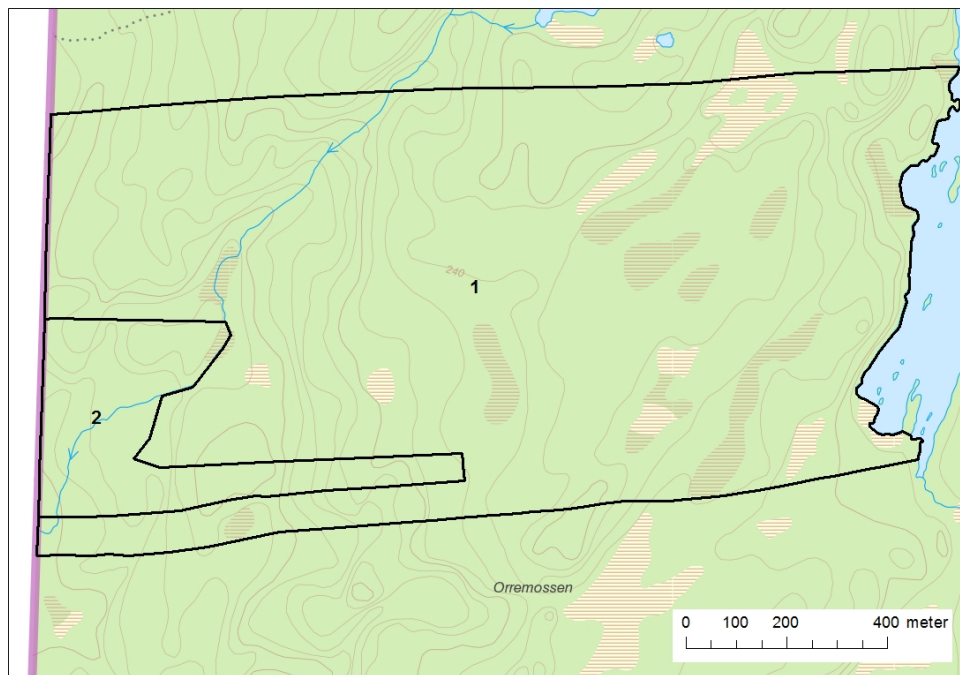
Hela området är lämpligt för friluftsliv i varierande terräng och naturtyper. För tillfället finns det inga anordningar för att underlätta friluftslivet. I dagsläget finns det en led från gränsstationen i Töcksfors/Örje som går längs riksgränsen och fram till Naturreservatet Låssbyn samt ytterligare cirka 1,5 kilometer söderut. Genom att förlänga denna led kan man komma fram till Öjersbyn där en vandrings slinga kan anordnas för att besökare kan gå runt i reservatet.

Bevarandemål

Friluftslivet ska kunna bedrivas i hela naturreservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets livsmiljöer och arter. Området ska ha en välmarkerad vandringsled. I området ska det även finnas möjligheter för övernattning.

Åtgärder

Vid reservatsgränsen ska det finnas en skylt som berättar om reservatet. Parkeringsplats kan vid behov anläggas utanför reservatet samt en enklare informationstavla i dess direkta anslutning. En led från parkeringen och fram till reservatsgränsen kan anläggas vid behov. En välmarkerad led genom hela reservatet bör anordnas. Leden kan med fördel knytas ihop med en redan befintlig nätverk av vandringsleder inom närområdet. En rastplats med vindskydd och informationstavla föreslås att anläggas vid Dammtjärnen.

Skötselplanekarta för Naturreservatet Öjersbyn. 1 = fri utveckling, 2 = fällning och ringbarkning

5. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Prioritet	Skötselområde
Istandsättning av naturreservatet		
Markering av reservatsgräns	1	Hela reservatet
Anläggningar för friluftslivet		
Uppsättande och underhåll av informationstavla	2	Vid reservatsgräns
Anordna led	3	Genom hela reservatet, bilaga 3
Anordna rastplats med vindskydd och informationstavla	3	Vid Dammtjärnen, bilaga 3
Markvård		
Fällning och ringbarkning av träd	3	Delområde 2, bilaga 3

6. Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Bevarandemålen för området kommer att preciseras i nivåsatte s.k. målindikatorer. En redogörelse för uppföljning av målindikatorerna kommer att finnas i en särskild uppföljningsplan.

Uppföljning av skötselåtgärder

Genomförda skötselåtgärder ska följas upp. Redovisning av genomförd åtgärd ska ange vad som gjorts i vilket område och vad var tidsåtgången.

7. Genomförd dokumentation

En del av området har dokumenterats i samband med Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering (1995) samt vid olika tillfällen ute i fält av personal från Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen
Värmland

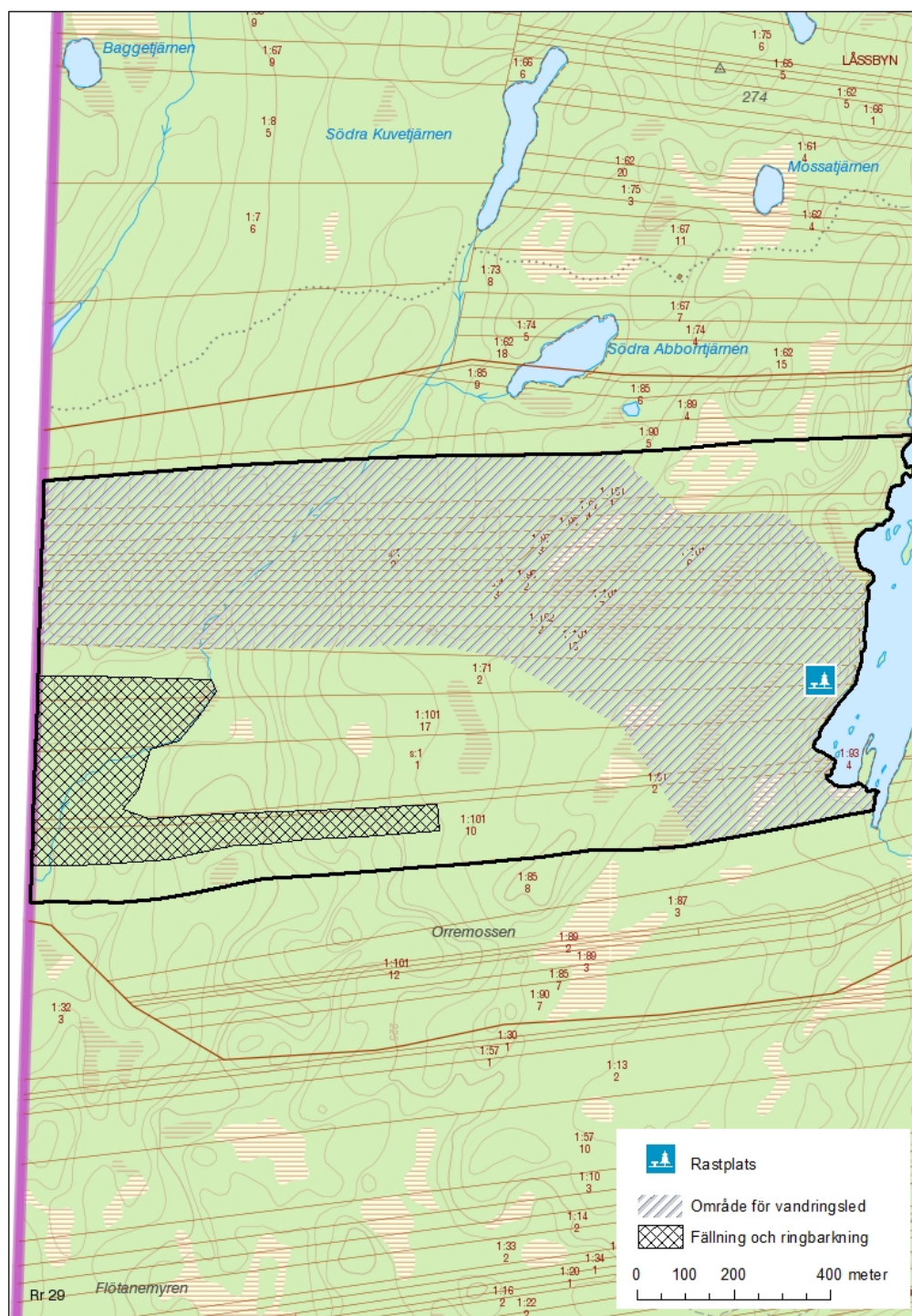
Naturvård
Laura Hedberg

KARTA ÖVER B- FÖRESKRIFTER

Datum
2017-02-14

Bilaga 3

Referens
511-6335-2011

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Karta över B-föreskrifter för Naturreservatet Öjersbyn

Postadress: Länsstyrelsen Värmland, 651 86 KARLSTAD Besöksadress: Våxnäsgatan 5
Telefon: 010-224 70 00 (växel) Fax: 010-224 71 10 E-post: varmland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

Naturvård
Laura Hedberg

OMRÅDESBESKRIVNING

Datum
2017-02-14

Bilaga 4

Referens
511-6335-2011

Sida
1 (10)

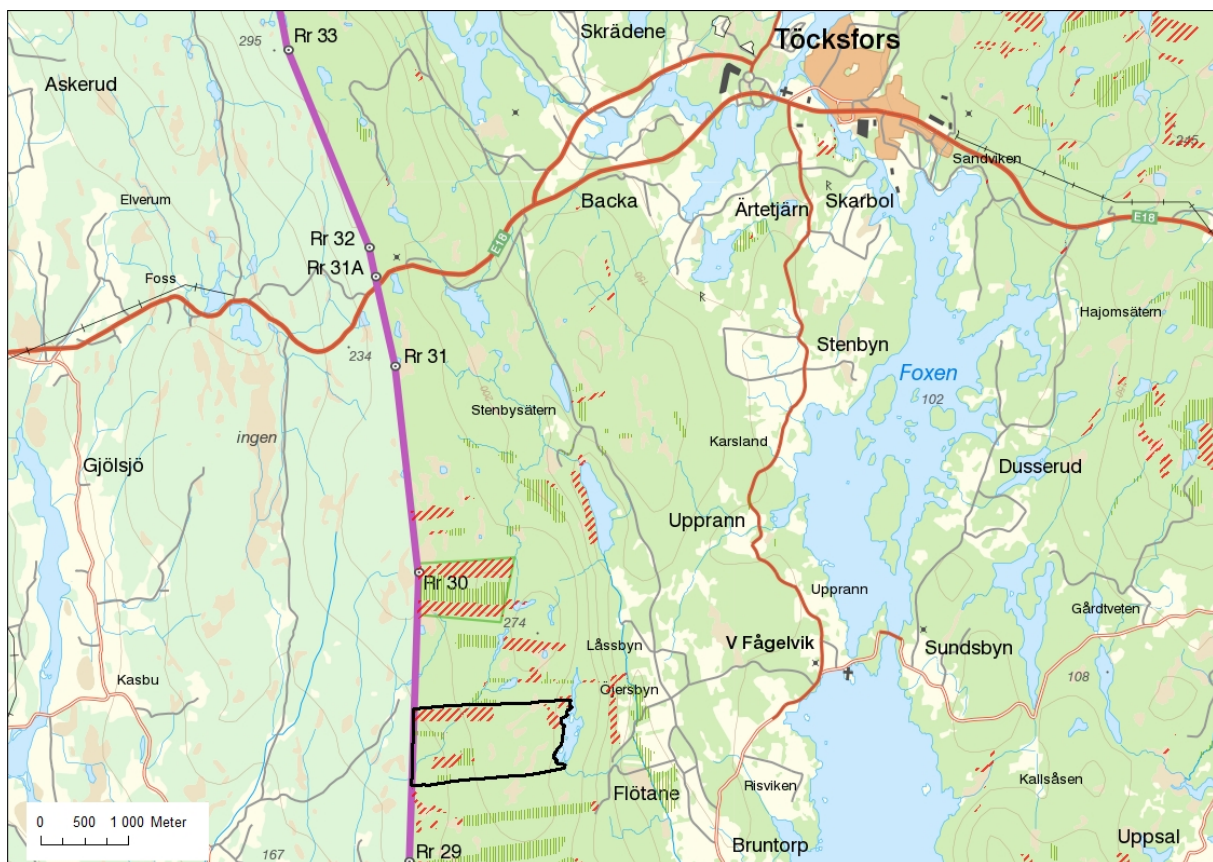
Öjersbyn

Beskrivning av en naturskog sydväst om Töcksfors,
Årjängs kommun

Bakgrund

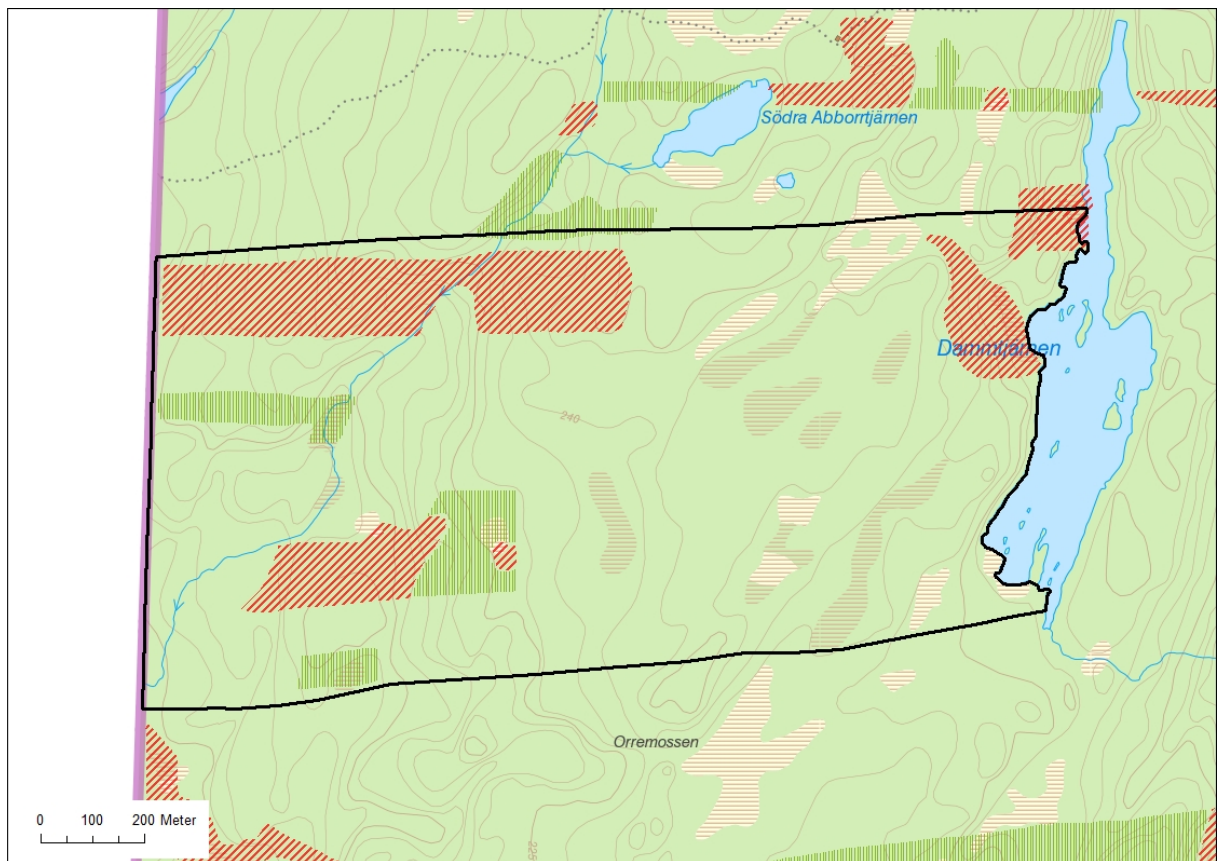
Under 1990-talet genomförde Skogsstyrelsen en landsomfattande inventering av nyckelbiotoper på småskogsbrukets marker. Förekomsten av nyckelbiotoper är inte jämnt fördelad över landskapet. I delar av till exempel Värmlands län finns, främst av brukningshistoriska skäl, tydliga koncentrationer av nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt, där det ur både markägar- och bevarandesynpunkt är extra angeläget att jobba med ett långsiktigt bevarande. Högdryggen väster om Öjersbyn är ett sådant område med stor förekomst av både nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt (se karta). Här finns många skogsbestånd med höga naturvärden, bland annat gammal granskog respektive tallskog med varierande andel lövträd. I trakter där gammal skog finns i riklig omfattning finns även en del sällsynta och hotade arter.

Arbetet med ett långsiktigt bevarande av de skogliga naturvärdena vid Öjersbyn påbörjades i samband med en utredning om en ny skogsbilväg genom området. Den här beskrivningen avser Naturreservatet Öjersbyn.

Översiktskarta

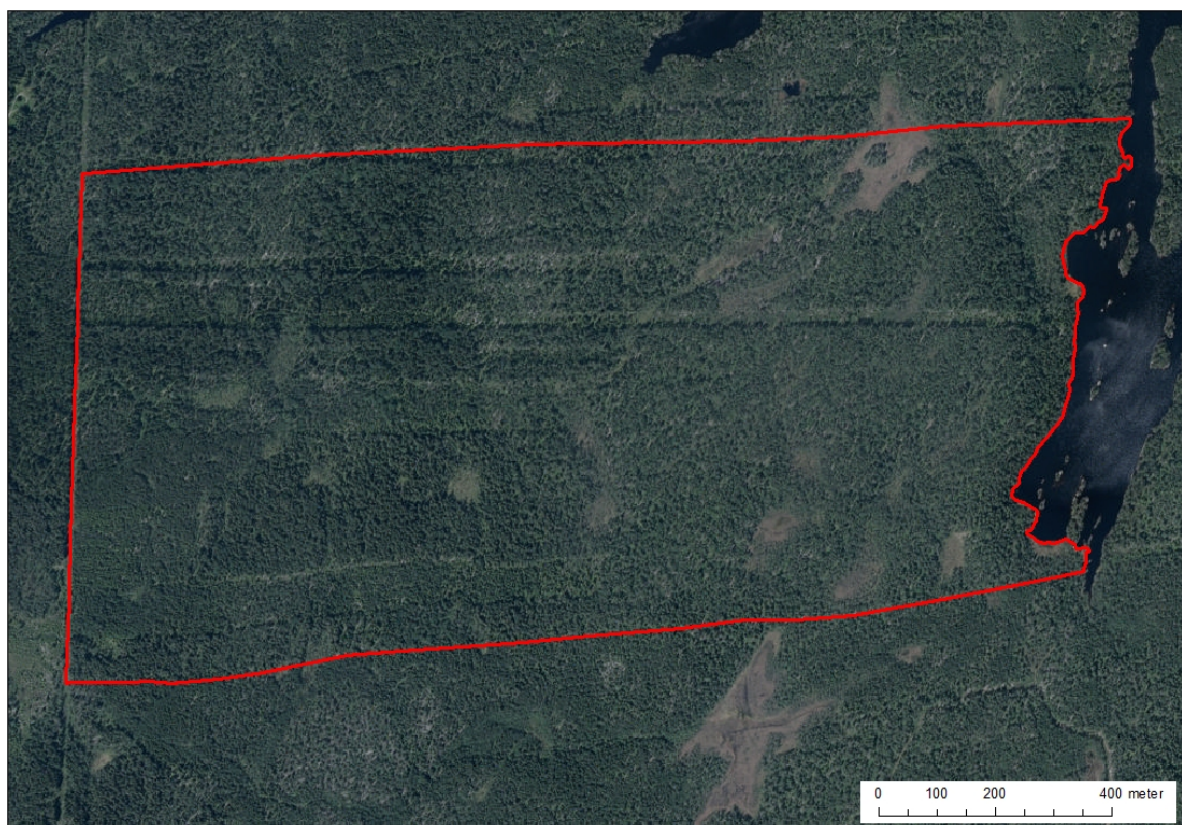
Röd snedstreckad = nyckelbiotop, grön streckad = naturvärdesobjekt, heldragen grön linje = naturreservatet Låssbyn, heldragen svart linje = Naturreservatet Öjersbyn

Detalj-karta

Detalj-karta över Naturresevatet Öjersbyn (heldragen svart linje)

Röd snedstreckad = nyckelbiotop, grön rakstreckad = naturvärdesobjekt

Ortofoto över Naturresevatet Öjersbyn (heldragen röd linje)

Allmän beskrivning av naturvärdena

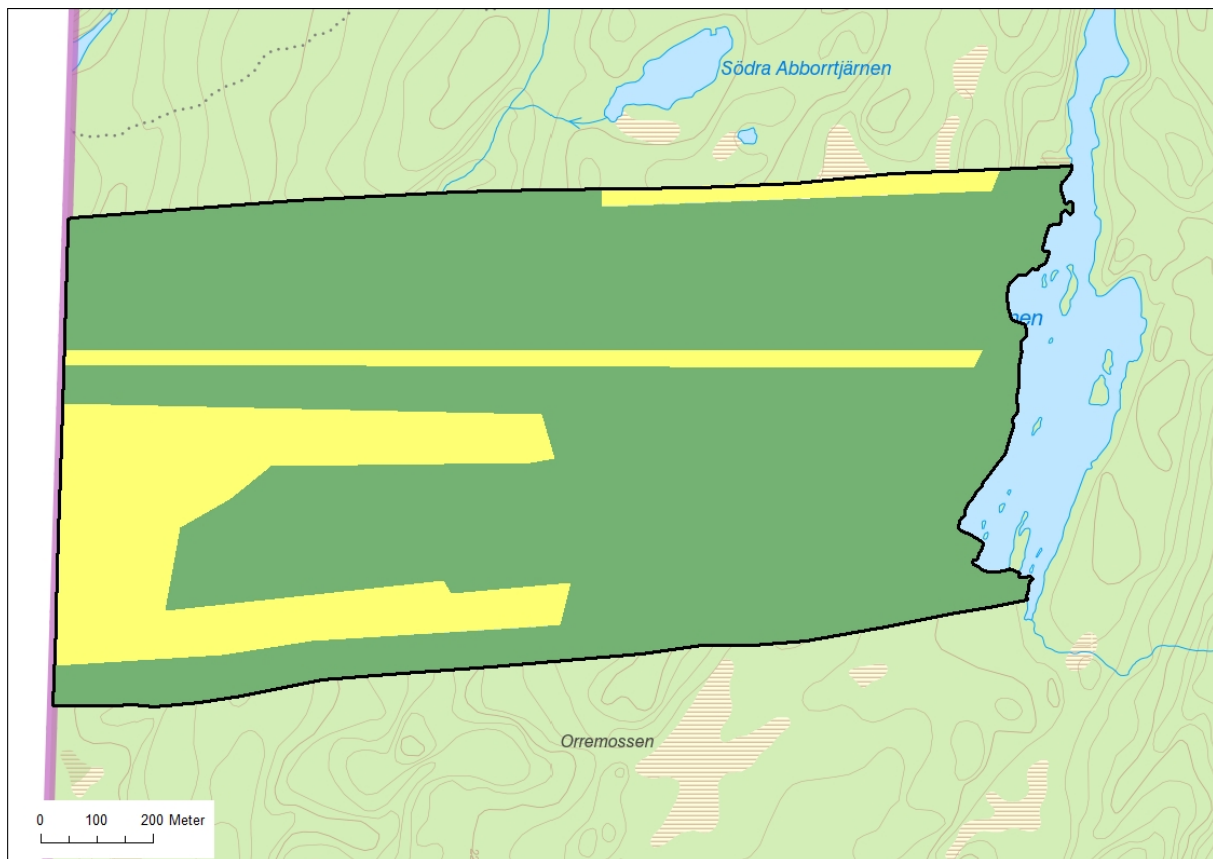
Naturreseptatet omfattar totalt 144,45 hektar, varav 139,1 ha är produktiv skogsmark och 4,1 ha våtmark. Området ger en genuin känsla av att vara långt borta från bebyggelse eller tätort eftersom tystnaden är påtaglig. En stor del av skogen inom området växer på låga, mjukt rundade klippor med inslag av mindre våtmarker. Skogen är gammal i största delen av reservatet och spår av tidigare skogsbruk är relativt få inom värdekärnan.

De naturvärden som är kända från området idag är i huvudsak knutna till gammal naturskog med hög skoglig kontinuitet. Det finns gott om död ved samt en del lövträd som bryter den tämligen monotona trädslagsammansättningen. Utvecklingsmarken består huvudsakligen av tidigare avverkningar där man fortfarande kan se skiftesgränser genom hela reservatet, främst i östvästlig riktning.

Det finns inga registrerade kulturlämningar inom naturreseptatet.

Tallskog i mitten av reservatet

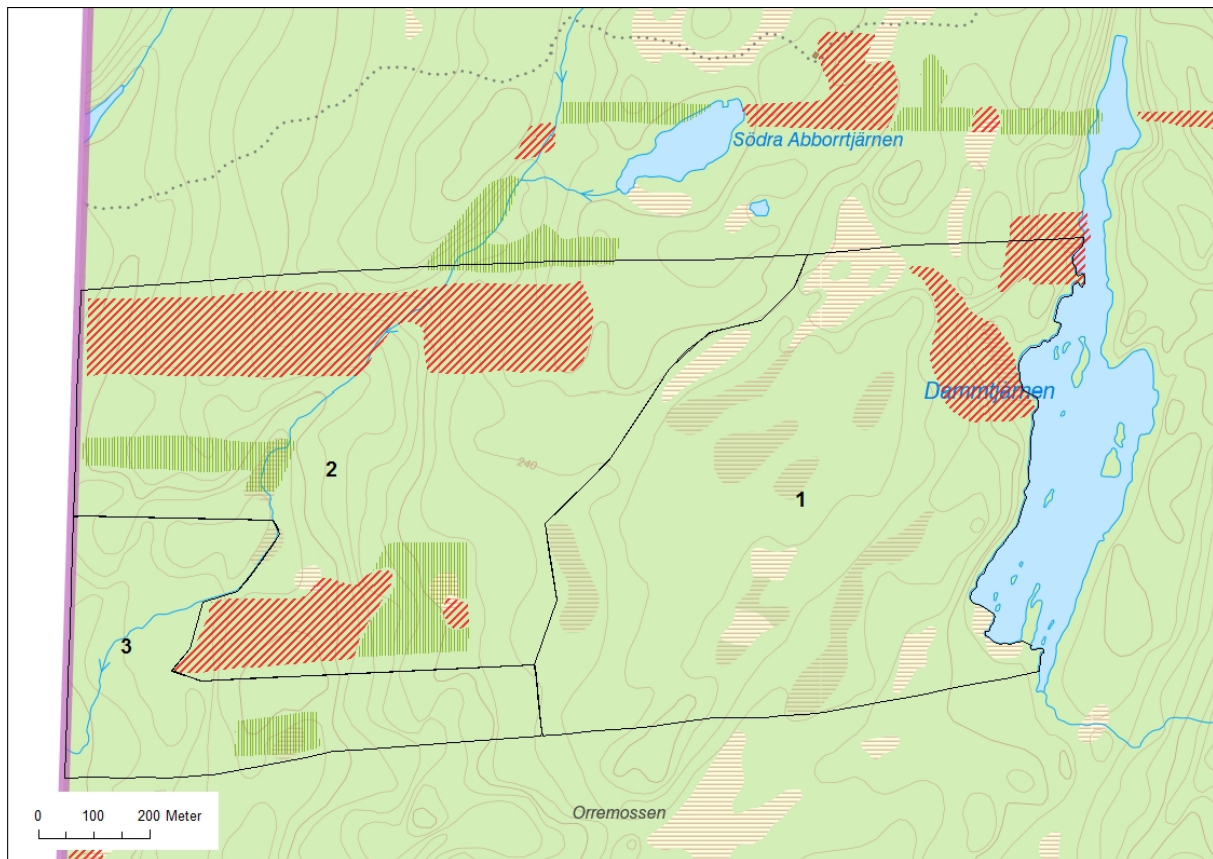
Karta 3. Karta över funktionsindelning. Grönt = värdekärna, gult = utvecklingsmark och heldragen svart linje = gränsförslag naturreservat.

Funktionsindelning

Områdestyp	Antal områden	Yta (ha)	Procent av total yta
Värdekärna	1	113,45	78,5 %
Utvecklingsmark	3	31	21,5 %

Nedan beskrivs de olika delområdestyperna med avseende på karaktär, naturvärde och artfynd. De arter som är rödlistade är försedda med kategoriförkortning efter det vetenskapliga namnet. Kategorierna och namnen följer *Rödlistade arter i Sverige 2015* (ArtDatabanken, SLU).

Delområden

Delområden

Delområden i Naturreservatet Öjersbyn (heldragen svart linje)

Röd snedstreckad = nyckelbiotop, grön rakstreckad = naturvärdesobjekt

Delområde 1

Delområde 1 är ett område på cirka 60 ha i östra delen av naturreservatet. Området består av gammal talldominerad skog på hållmark och branter i olika höjder. Skogen i delområde 1 har en del inslag av lövträd, bland annat asp. Området begränsas i öst mot Dammtjärnen på hela sin längd i nordsydlig riktning. Den mest karakteristiska strukturen i hela delområdet är branten som sluttar mot tjärnen. I närheten av tjärnen finns andra fuktiga områden som är viktiga för sällsynta mossor och lavar. Delområdet har också flera myrområden mosaikartat utspridda. Delområdet har nyckelbiotopklassade mindre områden i områdets nordöstra del.

Arter

Fåglar

Gråspett *Picus canus*

- några observationer

Järpe *Tetrastes bonasia*

- några observationer

Tjäder *Tetrao urogallus*

- några observationer

Tofsmes *Lophophanes cristatus*

- flera observationer

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus* NT

- några observationer

Svampar

Fjällig taggsvamp *Sarcodon imbricatus*

- enstaka fynd

Stor aspticka, *Phellinus populicola* NT

- flera förekomster på asp

Lavar

Aspgelélav *Collema subnigrescens* NT

- enstaka fynd på gamla aspar

Brunpudrad nållav *Chaenotheca gracillima* NT
Bårdlav *Nephroma parile*
Gammelgranlav *Lecanactis abietina*
Kattfotslav *Arthonia leucopellaea*
Korallblylav *Parmeliella triptophylla*
Koralllav *Sphaerophorus globosus*
Rostfläck *Arthonia vinosa*
Skuggblåslav *Hypogymnia vittata*

- enstaka fynd på död ved
- tämligen allmän på gamla lövträd
- enstaka på senvuxen gran
- tämligen allmän på gamla granar
- tämligen allmän
- tämligen allmän på lodytor
- enstaka fynd
- enstaka fynd på lodytor

Mossor

Västlig hakmossa *Rhytidiadelphus loreus*

- enstaka fynd på block

Gammal asp med stor aspticka (*Phellinus populicola*)

Fjällig taggsvamp (*Sarcodon squamosus*)

Sluttningen mot Dammtjärnen

Delområde 2

Delområde 2 är ett område på cirka 63 ha i nordvästra delen naturreservatet. Området består av gammal grandominerad skog i brantare terräng. Även här har skogen en del lövträd, bland annat asp och björk. Det rinner en bäck i nordöstlig-sydvästlig riktning genom delområdet, där skogen är tätare. Området begränsas mot den norska gränsen i väst. Delområdet har en stor nyckelbiotop i norra delen samt andra mindre nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt i söder.

Arter

Svampar

Vedticka *Phellinus viticola* - enstaka förekomster på död ved

Kärllkryptogamer

Plattlummer *Lycopodium complanatum* - tämligen allmän

Kärlväxter

Knärot *Goodyera repens* NT - flera förekomster

Lavar

Aspgelélav *Collema subnigrescens* NT - tämligen allmän på gamla aspar

Bårdlav *Nephroma parile* - tämligen allmän på gamla lövträd

Gammelgranlav *Lecanactis abietina* - enstaka på senvuxen gran

Garnlav *Alectoria sarmentosa* NT - enstaka fynd

Grynlav *Pannaria conoplea* EN - tämligen allmän på gamla aspar

Kattfotslav *Arthonia leucopellaea* - enstaka fynd på gamla granar

Korallblylav *Parmeliella triptophylla* - enstaka fynd

Liten spiklav *Calicium parvum* - enstaka fynd

Skinnlav *Leptogium saturnium* - tämligen allmän på gamla aspar

Stor kvistspik *Phaeocalicium praecedens* - enstaka fynd

Mossor

Långfliksmossa *Nowellia curvifolia* - enstaka fynd

Delområde 3

Delområde 3 är ett område på cirka 21 ha i sydvästra delen av naturreservatet. Området består huvudsakligen av tät ungskog med tall- eller grandominerande delar. Delen mot norska gränsen är huvudsakligen grandominerad och delen mot reservatets södra gräns är huvudsakligen talldominerad. Delområdet har ett mindre naturvärdesobjekt i södra delen.

Tät och relativt ung tallskog.

Noterade arter

Fåglar

Gråspett *Picus canus*

Järpe *Tetrastes bonasia*

Tjäder *Tetrao urogallus*

Tofsmes *Lophophanes cristatus*

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus* NT

Svampar

Fjällig taggsvamp *Sarcodon imbricatus*

Stor aspticka *Phellinus populicola* NT

Vedticka *Phellinus viticola*

Kärlkryptogamer

Plattlummer *Lycopodium complanatum*

Kärlväxter

Knärot *Goodyera repens* NT

Lavar

Aspgelélav *Collema subnigrescens* NT

Brunpudrad nållav *Chaenotheca gracillima* NT

Bårdlav *Nephroma parile*

Gammelgranlav *Lecanactis abietina*

Garnlav *Alectoria sarmentosa* NT

Grynlav *Pannaria conoplea* EN

Kattfotslav *Arthonia leucopellaea*

Korallblylav *Parmeliella triptophylla*

Koralllav *Sphaerophorus globosus*

Liten spiklav *Calicium parvum*

Rostfläck *Arthonia vinosa*

Skinnlav *Leptogium saturnium*

Skuggblåslav *Hypogymnia vittata*

Stor kvistspik *Phaeocalicium praecedens*

Mossor

Långfliksmossa *Nowellia curvifolia*

Västlig hakmossa *Rhytidiadelphus loreus*

Rödlistekategorier

NT = nära hotad (near threatened)

EN = starkt hotad (endangered)

Inventerat av: Roger Gran och Johan Bohlin

Text: Laura Hedberg

Foto: Johan Bohlin och Laura Hedberg

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos regeringen, Miljödepartementet .
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Skrivelsen måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet , annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelsen skall Ni - tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) - redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni bör också redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt. Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress samt telefonnummer där Ni kan nås dagtid.